

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK:

Egy évre — — 50 K. — f.
 Hat óra — — 25 K. — f.
 Három óra — — 13 K. — f.
 Egyes számok ára 1 korona.
 Magyarországra 68 K. — f.
 Egyébb külföldre 75 K. — f.

TELEFON: 98.

BARS

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP

N. v. p. riad. p. a. t. v. Bratislave
 čís. 25448/III. a 1925

HIRDETÉSEK:

centiméterenként — fillér.
 Nyilttéri közlemények garmond
 soronként — fillér.

Gyakori hirdető- és a felülné
 összekötésben levő hird. iródnak
 árendjében részesülnek.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.
 Alapította: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelenik:
 Minden vasárnap reggel.
 Szerkesztésért felelős: A LAP KIADÓJA.

A hirdetések, előfizetések s a reklám-
 cikkeket a kiadóhivatalba kérjük utasítani.
 A lap kiadója: NYITRAI és TÁRSA.

Vagyontalanok vagyonszerzése

A vagyonszerzési vágy az ember természetes vágya, mert a vagyon az anyagi élet alapja. És amíg ez a vágy az erkölcsi törvények határai között megmarad, addig az jó és hasznos is. Hasznos nemcsak az egyénre, hanem a közre nézve is. Az erkölcsi korlátokat itt is legtűzetesebben az erkölcs tan elvei szabják meg. Amivel elismeri és tiszteltben tartani parancsolja a magán vagyont; elítél és tilt minden csalárdságot, hamisságot és erőszakot a vagyonszerzés cselekedeteinél. Ezzel a két korláttal biztosítja az erkölcs tan a vagyonszerzés jogosságát.

A mult század közepéig a vagyonszerzés tekintetében egy nagyon józan konzervatív elv uralkodott, mely úgy hangzott, hogy a szegény, a vagyontalan ember csak munka és takarékoság által szerezhet vagyont. Feltételezi természetesen ez az elv azt, hogy a munkás igazságos bért kap az ő munkájáért. Igazságos a munkáért akkor, ha lehetővé teszi a munkásnak azt, hogy az ő állapotához mérten élhessen és béréből a megélhetésen felül valamit még félre tehesen. Hogy mily kitűnően vált be ez az elv, annak bizonyítéka az a jómód, melyben akkor a munkásnép élt. Egyszerű falusi zsellérnek is volt rendes lakása, állandó keresete, amelyből jól meg tudott élni és ruházkodni. Volt lábas jószág, kis földje, melynek jövedelme fokozta jómódját. A városi kenyérkereső nép is a megélés lehetőségén kívül bírta még a megtakarításnak eléggé széles alapokon nyugvó módját is.

A vagyonszerzésnek ezt a konzervatív rendszerét kiszorította a gazdasági liberalizmus vagyonszerzési elmélete. Ez nem törődött a vagyontalan osztályok érdekeivel, hanem csak egyes hatalmas emberek, pártok, klikkek és törzstők vagyonghalmozási törekvéseinek kedvezett. Elve volt, hogy minden áron, akár mások, akár egész néprétegek és néposztályok kiuzsorázása árán is meg kell szerezni az anyagi jólét eszközeit, hogy ezek segítségével az élet javait a legteljesebben ki lehessen használni.

A liberalizmus bukása után a szocializmus vette át a bukott rendszer vagyonszerzési elvét. Ez is a vagyonszerzés módját abban látta, hogy abba a helyzetbe kell juttatni

az embereket, hogy minél bővebben rendelkezzenek anyagi eszközökkel és ezzel nekik lehetővé tessenek az élet javainak minél teljesebb kiélvezése. Csakhogy a szocializmus ezt az elvet már nemcsak egyes kiváltságos osztályokra és kasztokra terjesztette ki, hanem az egész munkásnépre, a vagyontalan osztályra, a proletárságra. Jelszava lett: Fokrol-tokra növekedő jó béreket és fizetéseket kell adni a munkásoknak, hogy nekik is minél bővebben részüik legyen mindenben, ami jólétet adhat és kényelmet nyújthat.

A világháború után ezt az elvet lázas gyorsasággal törekedtek keresztül vinni. A munkások bére hamarosan emelkedett, egyes kenyérkeresők, például a luxusipar munkásai hihetetlenül magas összegeket kerestek rövid idő alatt és a szocializmus elve szerint nagy lábon kezdtek élni. Mindenki minél többet igyekezett élvezni.

Tagadhatatlan, hogy az élvezetvágy hirdetése és terjesztése által el lehet érni a gazdasági fellendülést. Ha a vagyontalan embereket jómódhoz segítjük avégből, hogy azok az életet minél jobban kiélvezhessék, akkor egy életpezsdítő villanyos áramot vezetünk be a gazdasági életbe. Új üzemek keletkeznek, a régi kibővülnek, a munkanélküliség csökken, vagy teljesen megszűnik. De ez a fellendülés csak ideiglenes, csak rövid ideig tartó. Az új üzemek megnyitására, a régi kibővítéséhez pénz kellett, befektetés kellett. Ez adósságszolgálatat vont maga után. Az élvezeti cikkekben keletkezett nagy kereslet drágaságot szült, drágább lett minden és maga a pénz is. A drágaság az embereket az élvezet megszorítására kényszerítette, csökkenteni kellett a fogyasztást, de ezzel azután megcsökkent számos ipari és kereskedelmi üzemnek a forgalma is. Gazdasági pangás állott be s ennek természetes velejárója volt a munkanélküliség megnövekedése.

Ez a tapasztalat melynek tényei és eseményei most folynak le szemünk előtt, helytelenek és hiábavalónak bizonyította be azt a tel fogást és törekvést, hogy a vagyontalan embereket jóléthez segítjük az által, ha nekik módot adunk az életjavak minél teljesebb kiélvezésére.

A vagyontalan embereket csak a régi konzervatív felfogás szerint

lehet vagyonhoz segíteni: munka és takarékoság által. A vagyontalan embernek munkát kell adni és meg kell őt győzni arról, hogy az ő jóléte nem kívánja azt, hogy bérét feleslegesen élvezetekre, úri szokások utánzására elköltse, hanem, hogy az ő jólétének érdeke tőle takarékoságot követel. Ezzel szerezhet vagyont és a vagyonnal erő és függetlenséget. Kapitalista lesz ilyen módon abból a vagyontalan emberről, de az ilyen kapitalisták, akik tisztességes munka, szorgalom és takarékoság által szereztek vagyont, nagyon értékes elemei a társadalomnak, mert nemcsak maguknak használnak, hanem embertársaiknak is. Minél több vagyonos ember van valamely társadalomban, annál nagyobb a közjó, mely azután a megelégedés közös forrása a társadalom minden tagjára nézve.

Eleinte, amikor a vagyontalan emberek takarékoskodni kezdenek, gazdasági hanyatlás áll be. Kereskedők, gyárosok, iparosok megszüntetik, vagy korlátozzák üzemüket, munkásokat bocsátanak el, ami a munkanélküliség megszaporodását vonja maga után. De ez a hanyatlás csak ideiglenes, csak rövid ideig tartó. A sok kis kapitális, mely a vagyontalan emberek ezereinél keletkezik, olcsóvá teszi a pénzt, az olcsó pénz lehetővé teszi az olcsó termelést, ez pedig az élet olcsóságát vezeti be a társadalom gazdasági rendjébe. A luxus üzemek helyett sok más termelési ág keletkezik s ezekben a dolgozó emberek nagy tömegekben helyezkedhetnek el. A termelés növekedik, az ország kisebb behozatalra szorul és a kivétel nagyobb áranyokat ölt.

Léva költségvetése szilárd alapokra akarja fektetni a városi gazdálkodást.

A legutóbbi közgyűlés megszavazta a város költségvetését. A költségvetés indokolásában az előadó, Verő főszámvévo, a többek között ezeket mondotta:

— A költségvetés bevételi és kiadási tételleit az általános gazdasági viszonyok alapján bírálták el. A város vezetősége mindent megakar tenni, amit csak a város gazdasági ereje megenged, de nem szabad elfelejteni, hogy csak reális biztos alapokon lehet gazdálkodni. Nem szabad megelégedezni arról sem, hogy bár mit is irányozzanak elő a költségvetésben, az illuziórikká válik, hogyha a városi pénztár nem fog rendelkezni a szükséges anyagi eszközökkel, mert az országos hivatal a legutóbbi vizsgálat alkalmával is szigorúan elrendelte azt, hogy mindig csak a

ténylegesen meglévő anyagi eszközök keretén belül szabad a városnak kiadásokat utalványozni.

Ezzel a költségvetés összeállításánál nagy gondot fordítottunk arra, hogy a város gazdálkodását szilárd alapokra fektessék. Kell, hogy ez a költségvetés a komoly és felelősségteljes feladatok kezdete legyen, amelyet a város közönsége vár. A költségvetés kiadási tételeinek magassága a maximális határt jelentik és csakis azon esetre, hogyha a város tényleg hozzá fog jutni az országos hivataltól kért járulékhöz; ezen oknál fogva az összes városi szerveknek kötelezése, hogy ezen költségvetéssel engedélyezett hiteleket nem csak, hogy nem szabad kimeríteniök, hanem ezeket minden körülmények között csökkentésük.

Az 1933. évi költségvetés elkészítésénél az országos hivatal szigorúan elrendelte az általános gazdasági krízisre való tekintettel, hogy a szükségletek megállapításánál a legnagyobb fokú óvatossággal és takarékoszággal köteles eljárni, tekintetbe véve saját anyagi képességeit, mert a súlyosan terhelt lakosság nincsen abban a helyzetben, hogy új terheket viselhesen. A községnek kötelezése arra törekedni, hogy első sorban saját erejével tartsa fenn költségvetésének egyensúlyát.

Ebben a rendeletben elítéli az országos hivatal azt, hogy sok község nagyobb mértékben számított az orsz. hiv. támogatására, ami az illető községre szomorú eredményt végződött, mert tulajhatott költségvetéseik hiányai fedezetlenül maradtak. Ez a tény annál inkább is megérthető, mert pl. az 1932. évben az orsz. választmányhoz mintegy 2400 kérvény érkezett, több mint 150 millió igényléssel, amivel szemben az orsz. hivatal erre a célra csak 17 és félmillióval rendelkezik. Felesleges kísérlettel válik az, ha valamely község az 1933. évre abnormálisan túlzott igényeket fog az orsz. hivattal szemben támasztani, mert az orsz. hiv. kénytelen lesz az ilyen költségvetéseket a községeknek visszaküldeni új tárgyalásra. A város eljárásságát a költségvetés összeállításánál a realitásokhoz való alkalmazkodás vezette.

A szükségletek megállapításánál figyelemmel volt a város előjárósága arra, hogy azokat csak ott csökkentse, ahol az indokolt, főképen az általános takarékoság bevezetésével, másrészt pedig az 1933. évi árrakal szemben ténylegesen beállott árcsökkenésekkel. A fedezeti tételek elbírálásánál figyelemmel volt ugyancsak az 1931. évi tényleges eredményre, de tekintettel volt arra is, hogy az egyes jövedelmi forrásokot a fokozott ellenőrzés bevezetésével jobban fog lehetni kihasználni.

A beruházások előirányzásánál tekintettel volt a város arra, hogy az előző években költségvetésileg előirányzott beruházások kell, hogy a város vezetőségének jövő programját alkossák, azonban tekintettel a mindenki előtt közismert azon körülményre, hogy a kölcsönök megszerzésének nehézségei egyelőre nem csak, hogy nem csökkentek, hanem talán még súlyosbodtak, ezért azok közül csak a teljesen elkerülhetetlenül szükségessé váltakat vette ezen költségvetés programjába. Ezen beruházási munkálatokra, amelyek szintén a munkanélküliség csökkentését célozzák, a város 4,195,088 Ké hitel megszerzésével számol, azon reményben, hogy a kormány ígéretéhez képest intézkedni fog irányban, hogy a községek beruházási munkálatait előfoga segíteni, mert a községek jelenlegi hitelviszonyai tarthatatlanok.

Miként előrelátható, hogy a város nagymértvű kommunális kölcsönöket nem fog tudni kölni, ennél fogva tekintettel az orsz. hiv. intelmeire, a város több beruházási tételt kénytelen volt az 1933. évi költségvetésből egyelőre elhagyni, hogy ezáltal is erősítse a költségvetés realitását.

A házbéradó után a pótdadókulcs 200 százalékos maximális mértékben van a törvény által megállapítva. Az egyéb állami egyenes adók után a 169/1930. sz. t. alapján azért kell 300 százalékos pótdadót megállapítani, mert jelen költségvetésnek rendes fedezete a legmagasabban megengedett községi pótdadó, vagyis a 250 százalékos pótdadó

hozadéka sem elegendő a rendes költségvetési szükséglet fedezésére. A városi kölcsönök annuitás szükséglete az 1933. évre többet tesz ki, mint ezen pótdadók hozadéka a fele. Ugyanis kamatokra és törlesztésre 603.353 Ké szükséges, míg a házbéradó mint alap 143.440 Ké-t tesz ki. A többi egyenes adók összege mint alap 216.051 Ké-t tesz ki és a házbéradó után 200 százalékos pótdadó és a többi egyenes adó után 250 százalékos pótdadó hozadék összege 827.007 Ké, aminek a fele 413.503 Ké 50 fillér. 350 százalékos pótdadó kivetésére a várost a törvényt nem kötelezi, minthogy kölcsönei után a törlesztés és kamat netto 447.845 Ké-t tesz ki, amely összeg kevesebb a legmagasabban megengedett (200—250 százalék) községi pótdadó egész hozadékanál, 827.007 koronánál. Azzal a lépéssel, hogy a város előjárósága a költségvetést reális alapokra fektette, egyben azt a célt is kívánja elérni, hogy az országos járulékokat minden csökkentés nélkül, teljes egészében folyósítsa.

A megszavazott módosított költségvetés:

Rendes szükséglet	6,174.530 Ké
Rendes fedezet	4,053.013 Ké
Rendes költségvetés kimutatott hiánya	2,121.517 Ké
Szenvedő hátrálékokból	188.634 Ké
Összesen:	2,310.151 Ké
Községi pótdadók hátrálékokból	125.000 Ké
Egyéb cselekvő hátrálékokból	138.261 Ké
Összesen:	263.261 Ké
Mutakozó hiány	2,046.890 Ké
Pótdadóból	935.033 Ké
A rendes költségvetés fedezetlen hiánya	1,111.857 Ké

Ezt az összeget az orsz. hozzájárulási alapról fogja kérni a város.

Az eredeti költségvetéssel szemben az emelkedést a gimnáziumra kirótt 45.000 Ké adó és a tanonciskolák személyi kiadásaira 29.472 Ké újonnan beállított összege teszi. — A rendkívüli költségvetés szükséglete 5.851.367 Ké. Hiánya 4.195.088 Ké, mely összeg kölcsön útján fedeztetik.

Oroszországi impressziók.

Az orosz Inturist szovjetutazista vállalat külföldi mérnökök részére tanulmányi kirándulást rendezett Oroszországra. A kiránduláson különböző országokból harminc mérnök vett részt. Most érkeztek haza és alkalomuk volt beszélni a résztvevők egyikevel, egy garamvölgyi magyar mérnökkel, aki rendkívül érdekes tapasztalatairól a következőket mondotta el nekünk:

A kirándulás célja volt Leningrád, Moszka, Charkov, Dnyesztopol és Kíev megtekintése. Az egész utat összes költsége rendkívül mérsékeltnek volt megszabva. A három heti utazásért 2970 koronát fizettem. Ebben benne van az összes utai, szállodai és élelmezési költség is. Az orosz szovjet előtt rendkívül fontos a propaganda. Erre rengeteg összeget költenek. Ezt a kirándulást is állami támogatással rendezték meg. Ezért volt oly olcsó.

Az orosz szovjetről általában a munkás egyszerűség van elterjedve. Úgy hirdették lapjaikban, hogy a kapitalisták minden fényességét eltörölték. És ezért volt min csodálkozni a kirándulóknak, mikor az utjuk első állomásán a berlini szovjet követéségen és konzulátuson összegyűlekeztek. Aranyujtások szolgák fogadták. A termek rendkívül fényesen, mondhatni pazarul vannak berendezve. A falakon mindenütt propaganda képek. Lenin, Stalin és a többi szovjetvezetők képei, az öt éves terv eredményeiről táblázatok, szovjet vállalatok képei. November hó 26-án, szombaton indultunk utunk és Leningrádba hétfőn délután érkezünk meg. Egy kis határállomáson volt a szovjet vámvizsgálat, mely elég toleráns volt. Azonban az egész környezet harctéri állapothoz volt hasonló.

A kirándulás vezetője dr. Verberg oroszországi svéd mérnök volt. Több nyelven beszél és magáról azt állította, hogy

kommunista, azonban nem tagja a kommunista pártnak. A háború előtt 4200 hektár földje volt a feleségének. Elvált tőle és a forradalmi időkben beállott a vörös hadseregbe, ahol ezredes lett. Arra a kérdésre, hogy miért nem lépett be a kommunista pártba, azt felelte, hogy a párt tagjait gyakran áthelyezik egyik helyről a másikra és ő ennek nem akarja kitenni magát. Eszen kívül még azért nem lép be, mert már késő. Ha most lépne be, mindig gyanú lenne a pártban. Léteben azonban meggyőződéses kommunista, és a szovjet meg nem buhat — mondotta.

A határállomáson az orosz vámőrsg megkérdezte, hogy van-e rubelünk, mert rubelt Oroszországra sem bevinni, sem pedig kivinni nem szabad. Tagadó válaszunok után, mert hiszen erre vonatkozólag még az utazásunk előtt kitanítottak, átszálltunk az orosz vasuttra, melyet azonban a legjobb akarat mellett sem lehet modernnek és tisztának nevezni. Régi „tyepluskából” van leginkább összeállítva. Van rajta puha és kemény osztály. A kemény osztály, amelyen leginkább a sok muzsik utazik, oly bűzös, piszkos és rendetlen, hogy azon nyugati ember nehezen bírna ki hosszabb utazást. Az étkezés kocsikifogástalan és jó. Azonban az ételek és italok árai méregdrágák.

Pszkovban egy fiatal nő szállott fel a kocsinkba. Kedvesen és barátságosan kezdett velünk társalogni. Elmondta, hogy Zinocska Petrovnanak hívják, orvostanhallgató és jelenleg egy gyárban dolgozik. Kérdésekre dédútnak elmondta az egész életét. Mi nyugati kulturán élők meglepetve hallgattuk a válaszokat. A kommunista párthoz tartozik és komszomolka. Elmondta, hogy Oroszországban a gyermekek is szervezve vannak. A négy éves gyermekek oktobristának hívják, majd innét bekerül a piontok közé, ahonnan a komszomolba veszik fel. És ha egy komszomolka letesz a kommunista vizsgát, akkor felveszik a kommunista pártba. Ez a vizsga elég nehéz. Ő is erre a vizsgára készül most. Egy silány kis kabát volt rajta szovjet szövétel. Megkérdeztük tőle, mibe került? Ezzer rubelbe, volt a felelet. Nálunk ezt a kabátot 300 koronáért meg lehet venni. Megtudtuk tőle, hogy fizetése havonta 103 rubel. Ebből harminc rubelt fizet a kocszért és husz rubelt a lakásért. Ha ilyen csekély a fizetése — kérdeztük tőle hogy tudja megvenni mégis a drága kabátot? Minden nap tulórázok és ebből vettem, felelte.

Oroszországban a hivatalos árfolyam szerint 2 rubel = 1 dollár. Azonban a valóságban 1 dollár csak 40 rubelért lehet kapni. Ha egy munkás akar dollárt venni, akkor 1 dollárért 24 rubelt fizet az állami pénzváltóknak.

Zinocska Petrovna, szótam az új ismerősünkhöz, ha nem sértem meg, magának ajándékozom ezt a Prágából hozott szagost zappant. A fiatal nő eleinte nagyon szabadkozott, de pár pillanat múlva boldogan szagolgatta a rég nem látott ajándékot. Az egyik német mérnök egy harminc koronát érő nyaksállal és egy kis kézi tükrrel ajándékozta meg. Pirulva fogadta el ezeket is. De látszott rajta, hogy nagyon boldog. A kis tükrőben rögtön megnézte magát és mosolyogva mondta, látják, a nő Oroszországban is csak az örök nő marad!

Mikor nagy örömet láttuk, megkérdeztük tőle, hogy tud ily országban élni, ahol még az elemi szükségleti cikkeket is csak nagy nehézségekkel és méregdrágán lehet megszerezni? Megéltünk mi így is — felelte, — de majd 5—6 év múlva nekünk is lesz mindenünk. De mi lesz a fiatalságával 10 év múlva? vetettük közbe. Erre egy kissé elgondolkodott. Felelet nélkül hagyta. Mi szovjetemberek, — így szót egy kis idő múlva, most így éltünk. Most rosszul megy a dolgunk és mégsem cserélünk magunkkal. Istén nekünk nem kell, azt a nyugati kapitalista államoknak hagyjuk és vele együtt a sok-sok millió munkanélkülit.

Oroszországban általában ilyen egy 22 éves szovjetnő gondolkozása. Egyébként elvált asszony, a férje mérnök volt.

Leningrádban a nyugati szemmel nézőtt furcsa kép fogadja. Az utcákon mindenütt

nyüzgés, mozgás. Egyesek üzemekből, irodákból, munkából jöttek, mások odatarotkáltak. Oroszországban állandóan dolgoznak a gyárak és az üzemek. Mindenki 5 napot dolgozik és a hatodik nap munkaszünet. Természetesen felváltva harmincas turnusokban. Így a mi vasárnapunk, amikor nálunk az összes üzemek állnak és a munka szünetel, Oroszországban nincsen meg. Mert itt mikor az egyik ember dolgozik, a másik éppen akkor szabadnapos. Tulajdonképpen Oroszországban csak három olyan nap van amikor az egész ország ünnepel és ez május 1-je, az október 17-iki és november 7-iki forradalmi ünnepek alatt van.

Általában az egész Oroszország az uniformizálás képét mutatja. Az emberek minden mind egyforma ruhában járnak. A sílány minőségű szovjetzsevekből készült ruhákban. Csak a nők ruháin tűnik fel itt-ott egy kis egyéni csín. Leningrád utcáin az emberek szinte letargikus állapotban járnak. Mosoly nincs az arcukon. Az üzletek kirakatai üresek, legfeljebb Lenin, Stalin vagy más szovjetnagyság arcképet teszik ki az üzletek kirakataiba, nagy hangzatos bolsevista jelszavakkal. Az üzletek előtt hosszú sorokban állnak a tipikus szovjetruhákba öltözött emberek. Európai értelemben öltözött embert nem látni az utcákon. A nők is mind proletárizálódva vannak. Akár Leningrád, akár Charkov, akár Moszkva vagy Kiev, mindeütt ez a szürke, szomorú kép. Feltűnt, hogy még a villanyos megállóknál is sorban állanak az emberek. Túrelmesen várnak és nincs közöttük veszekedés. Az orosz „csicsász”, a majd ráérünk elve uralkodik a várakozók testén-lelkén.

A magánüzletek a „Nep.” megszűntetése óta nincsenek. Körülbelül, amint Oroszországban hallottam, 1926-ig elég jó és türethető állapotok voltak. Magánüzletek és áruházak is voltak. Általában az oroszok maguk is szinte tarthatatlannak mondják a mostani állapotokat. Az egyes üzletek, állami kooperatívák előtt százas hosszú sorokban állanak az emberek. Szabadkereskedelem csak anynyiban létezik és úgy néz ki, mint Budapesten a Telekty-téri ócskavásár. A külföldiek részére külön Torkszinnek nevezett üzleteket állítottak fel. Itt minden kapható, amit szem és száj kíván, kaviártól az ananászig. Minden kapható, de csak külföldi valutáért. A pénztárnál ülő mérnök logaritmus lécen számítja át az árakat és a visszajáró különféle kisebb valutát. Megtörtént, hogy nagyobb külföldi pénzben fizetünk és visszakaptunk lett, német, svéd, francia és egyéb valutát keverve. Rubelért itt semmit sem lehet venni. Ezen külföldiek részére felállított üzleteken kívül vannak még az úgynevezett állami kooperatívák, ahol az orosz munkások jegyre vásárolnak. Óriási raktárak vannak ezek között. Azt mondják, hogy a moszkvai Mosztorzg nevű kooperatívában negyvenezer embert szolgálnak ki naponta.

Fizetési különbségek Oroszországban is vannak. Egy napszám 80—100 rubelt kap havonta, ami tekintve az itteni óriási drágságot, még az éhenhaláshoz is alig elég. Szakmunkások 200—300, német szakmunkások 450, rubelt kapnak havonta. Egy magyar mérnöknek a fizetése havonta 500 rubel és 150 márká, de van olyan is akinek 1500 rubel a havi fizetése. Természetesen, akinek nincsen külföldi valutája, az csak jegyre vásárolhat. A kiadott jegyeket a fizetésből kell megvenni.

Leningrádban két elfogadható szálloda van, az egyik a Hotel Európa, a másik a Hotel Októbris. Ide szálltunk be. A szálloda 20 rubelbe kerül naponta. A szállodai szobák tiszták és kényelmesek. A legtöbb szoba 2—3 ágyas. A szállodáknak fürdőszobái és szépen berendezett éttermei is vannak. Az éttermekben kitűnő zenekarok játszanak. Itt d. u. 5 órakor ebédelnek és 12 órakor vacsoráznak. A szállodákban oroszok is megszállhatnak. A kitüntetett és tanulmányutra küldött munkások jegyet kapnak a szállodákba.

(Folyt. köv.)

A gonosztevők kigyógyítása — orvosi fecskendővel.

„... Biztos reményem van arra, hogy ennek az új orvosi felfedezésnek állandó alkalmazása következtében tíz éven belül eltűnnek az emberi társadalomból a gonosztevők. A börtönöket mozgósínházakká fogják majd átalakítani.” Ezt a sokatmondó és a tudomány teljes sulyával alálapozott kijelentést tette a világhírű angol orvostudós, professor dr. M. Lowy egy legutóbbi angol orvosi gyűlésben. Az egész angol orvostudományos sajtó mint hallatlan felfedezésről számolt be róla és végigjárta a napisajtó hasábjait is. Nem kisebb felfedezésről van ugyanis szó, mint arról, hogy amint bármely betegség valamiféle gyógyszerrel meg lehet gyógyítani, éppen úgy ki lehet gyógyítani a gonosztevőket egy injekcióval abból, hogy — gyilkoljanak.

Mi az oka annak, — kérdezte a tudós professor, — hogy az egyik ember hátán, amint azt köznyelven mondani is szokták, fát lehet vágni és majdnem megemecsnás nélkül tűri az életnek ostorcsapásait, amíg a másik minden kis neszre, minden kis bántalomra felhorkan és nemcsak, hogy minden erejével védekezik is, hanem még ő támad meg másokat és embertársainak egyenesen veszedelmet jelent? Mi az oka annak, kuta- tott tovább a nagy angol pszichiáter, hogy az olyan nagy harckérvő, mint egy Nagy Sándor, vagy Napoleon, akiknek egyában folyton-folyvást a mások megtámadásának, a mások leigázásának fanatikus rögeszméje él és akik csak a gőzölgő vérfolyamok „dicsőséges” győzelmeiben elégtűnek ki, rendszerint testileg satnya, beteg, epileptikus emberek voltak?

És professor Lowy tudományos vizsgálatai során eljutott egy szinten világhírű, de kortársaitól lecsinylett és kigunyolt orvostudóshoz, az úgynevezett frenologia (koponyatan) megalapítójához: Gall-hoz, a halhatatlan Goethe egyik legmeghittebb barátához, akivel együtt rajzolta és szerkesztette Goethe azokat a szenzációs koponyarajzokat, amelyekből Gall minden esetben megkísérelte kiolvasni azt, hogy ez az ember szelíd, a másik meg vérmes, a harmadik talán betörésekre, vagy éppen gyilkosságokra hajlamos. Mert Gall ugyanazt találta, mint most Lowy tanár. Ő is azt állította, hogy bizonyos testi hibák azok az okok, amik az egyik emberből „született gonosztevőt” csinálnak, amiről legkevésbé tehet éppen az, akit ezzel a szerencsétlenséggel vert meg a Sors. Már Gall is megmutatta s kirajzolta a koponyacsonton azokat a „dudorokat”, amelyekből meg lehet ismerni, hogy egy gonosztevő áll-e előttünk? A Lombroso által később világhírű lett „gonosztevő típus”-ra a Gall-féle fejalkatból le lehetett következtetni. És most Lowy tanár egy lépéssel tovább ment: tudományos vizsgálódásai rávezették arra, hogy a gonosztevő ellen nem a törvény paragrafusai, hanem az orvos fecskendője védheti csak meg a leg- hatásosabban az emberiséget, mert minden úgynevezett lelki eltévelyedésnek az okát meglelte a test egyik eddig meglehetősen figyelmen kívül hagyott kis szervének: a pajzsmirigynek beteges elváltozásában. Szenzációs megállapítás az, hogy mindazoknál az embereknél, akiknek pajzsmirigye vagy visszamaradt fejlődés közben, vagy éppen ellenkezőleg, a rendszernél tu' nagyobbra nőtt meg, szellemi zavarok mutatkoznak, amelyek gonoszítotték elkövetésére ösztönzik őket. És amikor Lowy tanár már egész Anglia és Amerika idevágó statisztikáinak birtokában volt és tudományos észlelései minden irányban megalapozta, határozta el magát, hogy a pajzsmirigy rendellenes megnagyobbodásából, vagy eltorzulásából eredő „betegség”-ben a sebész késével fog segíteni, vagyis a gonosz- tetteket az orvosi tudomány fegyvereivel fogja kiragadni a társadalomból.

És az eredmény, amint Lowy professor szóról-szóra írja, egyenesen csodálatos volt: az operációt követő második, harmadik hét után a „gonosztevők” egész lelki berendezése mintha kicserélődött volna. Amig azelőtt állandóan ingerültek, veszekedő természetűek voltak, a műtét után egyszerre csak meg-

szelődtek. És ez az átváltozás nemcsak jellemükben, hanem hanghordozásukban, mo- dorukban is szemeláthatólag kifejezésre jutott: embertársaikhoz viszesek, szolgálatkészek lettek, úgy látszott, mintha előbbeni életükről valóságos elfeledkeztek volna. Sőt még azt is tapasztalhatta Lowy professor, hogy ha valaki említette előttük régebben viselt bűnös dolgaikat, arra nem is emlékeztek, mintha csak valami titokzatos erő szivaccsal letör- lölte volna lelkük táblájáról az elkövetett gonoszsátteteket.

De Lowy tanár a gyilkosokon kívül azokat a szerencsétleneket is meg tudja gyógyítani, akik a lejtőn még nem jutottak el a legvégső fokig: a tolvajoknak, a veszedelmes kalandoroknak, a pénzhamisítóknak és a társadalom sok-sok ezer kitaszítottjának „beteg- ségét”: a pajzsmirigy elferdülését egyénhagy befekcsendezés normális állapotba hozza és ezzel a csodával határos módon kioperálja az emberiség lelkéből azt a kelevényt, amely évezredek óta pusztítja kultúrásadalmát és amelynek láttára elpirul az arcunk, ha annak a másinak az arcába kell néznünk, akit csendőrszuronyok között, lesütött szemmel, bilincsbe vert kezekkel visznek el előttünk, hogy ranyomják homlokára a szegénynek, a gyilkosságnak egy egész életre szóló borzalmas pecsétjét. A bírák, akik maguk is legtöbbször vérző szívvvel mondanak ítéletet egy „eltévelyedett” embertársuk felett, bizon- nyára boldogan lélekenek fel Lowy tanár halhatatlan felfedezése hallatára, aki kivette kezükből a sokszor igazán súlyos pallosjogot és az orvostudomány megszentelt csarnokait tárja ki az emberiség legerzenésletlenebbjei: a vasbilincsekben sínylő beteg-bűnözők felé.

Ez a szép álmokép természetesen csak akkor valósulhatna meg, ha a további kutató- ság igazolnák Lowy tanár megállapításait, amit az emberiség érdekében csak óhajtanunk.

KÜLÖNFÉLÉK

— **A Nőegylet teadéltánja.** Az árvaházat fenntartó Lévi Nőegylet játékony teadéltánját ma, vasárnap d. u. 5 órakor tartja a vigadó étteremben. A rendezőség meghívókat nem adott ki, hanem ezúton hívja meg a nőegylet t. tagjait és az árvaház barátait. Kitűnő cigányzene!

— **Szent év az 1933.** Az 1933-as évet, amely Krisztus halálának tizenkilencedik századfordulója, a pápa szent jubileumi évnek nyilvánítja, amely 1933 április 2-ával, virágvasárnapkal kezdődik és 1934 április 2-án, husvététfőn ér véget. Ez a szent év a béke, testvériség és szeretet jegyében peregjen le, minden zavaró zökkenéstől mentesen és légköreben a népek szelleme és lelke emelkedjen fel — mondja a pápa.

— **Dr. Zsófia járási főnök betegségeiből felépült,** kedden Lévrára érkezett s rövid utókúra után, a napokban elfoglalja hivatalát.

— **A Protestáns Leánykör** a ref. egyház tanácstermében január 8-án vallásos estet rendez 6 órai kezdettel. Műsor: Gyülekezeti ének. Bibliamagyarázatart tart Konta Károly kiskalosi ref. lelkész. A kegyelem, Reményik Sándortól, szavalja Franko Ica. Őh evkoron... éneki Pekarik Gizella. Felvonas Faragó Jozefin. A legjavát, Varga Gyulánétól, szavalja Frtuz Mária. Tünderjárték. Szereplők Vida Zsuzsika, Varanny Bözsike, Zilay Lenke és Zilay Jolika. Ünnepi harangzó, Szabolcska Mihálytól, szavalja Madarász Juliska. Imádkozik Antal Gyula helybeli ref. lelkész. Gyülekezeti ének. Minden érdeklődőt testvéri szeretettel vár és hiv a lévai protes- tans leányegyesület.

— **Bevonják a régi ötven koroná- sokat.** A Csehszlovák Nemzeti Bank közli, hogy a régi ötvenkoronás bankjegyeket 1933 június 30-ig törvényes fizetési eszközzé ismeri el. 1933 július 1-től 1934 június 30-ig még beváltja a bankjegyeket a Csehszlovák Nemzeti Bank bármelyik fiókja, 1934 július 1-től 1938 január 30-ig azonban csakis a Nemzeti Bank főpénztára.

— Minden adófizető tudomást szerezhetett arról, hogy a kormány a költségvetésbe 80 millió K. büntetés pénzt irányított elő. Hogy a büntetéspénzeket elkerülhesse mindenki, legelsősorban is kötelessége adóvallomást adni be idejében. Azután az adóvallomásokat a legpontosabban tenni meg. A büntetés az eltitkolt összegeknek 10—20-szorosa is lehet és két esztendő elzárás is. Rendelenség esetében a reudbíróság is 5—10.000 K-ig terjedhet. Itt jegyezzük meg azonban azt is, hogy a pénzügyi hatóságok a beadott vallomásokat elfogadni kötelesek, amennyiben azt el nem fogadják, az a féllel közölni kötelesek, megindokolva. Ügyeljünk tehát, hogy például a forgalmi adóvallomás január 31-ig beadandó. A házberővdelemvallomás január 15-ig. A jövedelmi és kereseti adóvallomás február 28-ig. Ezek a legutolsó terminusok, amely után már jöhet a súlyos büntetés.

— **A lévai keresztényszocialista párt** szervezete tudvalevően átirathat üdvözlő levele országos pártelnökök választása alkalmából Esterházy Jánost, aki a következő tartalmú levélben köszönte meg az üdvözlést: Kedves Elnök Ur! A lévai helyiszervezet üdvözlő sorait hálásan köszönöm. Az elnökválasztó ülésen elmondott székfoglalóm nemcsak egy sablonos formáság volt, hanem egy komolyan átértett program, melyet az itt élő és nyomorgó magyarságunk érdekében szászszázelelég keresztül akarok vinni. Pártunk ezen tizenhárom év alatt sok megpróbáltatáson ment át, de bizom és remélem, hogy most már végre teljes erővel neki fogunk állhatni a munkának, melynek végcélja, hogy az óslakosokat a keresztényszocialista párt táborába tömörítsük főleg azért, mert a mi pártprogramunk nem egyoldalú és csak földiekké tördő, hanem hiteink lekvilágával is tördők. Mi akik jó magyarok és jó keresztények akarunk maradni, ezt a küzdelmet bátran fogjuk folytatni és mint ilyen bátor harcosokat, meggyőződés, hogy az Isten sem fog elhagyni. Kedves Elnök Urnak és Léva keresztényszocialista polgárságának boldog új évet kívánok, maradjon tisztelt üdvözlővel: Esterházy János. — Ugyancsak bucsuüdvözlőket küldött a pártszervezet a Szlovénországból eltávozott Grosschmid dr. volt szenátorának, aki pedig a következő választ küldte: Az Országos Ker. Szoc. Párt helyi szervezetének Léván. Mélyen tisztelt, kedves Barátom! Megilletődéssel fogadtam kedves bucsuorait. Köszönöm, hogy méltatják azt a munkát, amelyet 14 éven át kifejtettem, már annyira, amennyire az egy ember véges erejétől tehetik. Bevallom, hogy a lelkemből lelkedző munkától sok tusakodás után léptem vissza. Ugy láttam azonban, hogy itt az ideje. Az Ólak lelkesedése biznysága annak, hogy a magvető szerény munkája nem volt hiábavaló, a mag nem hullott sziklára, Ólak folytatják tovább megújódott vezetés mellett, a munkát és így, ahogy egyszer, valahol, ideztem, a „romokom meg virág fakad.” Nem az egyes emberen mulik ez, de a munka föltonosságán. Míg szeretettel gondolok mindenkor az Ólak körében töltött órákra és kérem tartisanak meg engem jó emléktükben és igen napvabecsült barátságukban. Igaz hívők: dr. Grosschmid Géza. — Franciscy dr. kanonok tiszteletbeli elnökök történet megválasztása alkalmából küldött üdvözlő levélre ezt a választ küldte: Igen tisztelt Elnök Ur! A lévai keresztényszocialista pártszervezet szives üdvözlőlevelében a pártunk iránti szeretetnek és a pártunkhoz való hűségnek tiszteletreméltó jelét látom s ezért hálás köszönet mondok érte igen T. Elnök Urnak és a pártszervezet minden tagjának. Adja Isten, hogy a szervezet az Ólak nagybecsű munkálkodása folytán erőben és tekintélyben gyarapodjék az új esztendőben. Együtt kívánom, hogy Önökre és kedves családjaira is bőségesen szálljon az Isten áldása. Nyitván, 1933. jan. 4. Tagtársi üdvözlővel dr. Franciscy Lajos.

— **A garami ökök cserkészcsapat** karácsony második ünnepe tartotta műsorral egybekötött első avatási ünnepélyét. Az ünnepélyen előadásra került a „Cserkész ahol tud segít” című színmű, I felvonásban, cserkész mőkák, cserkészzenők és megtörtént az avatás.

— **A Lévai Kath. Kőr szilveszteri estélye** meleg sikerrel zajlott le, a szép számú közönség jó hangulatban üdvözölte az ujesztendőt. A hangulat alapját két vidám egyfelvonásos vígjáték vetette meg. Lőrincz: Irgac bácsijában a cimszerepben Kiss Sándor ismert színpadi készségét csillogtatta. A többi szerepekben Molnár Aranka, Öbert Gizi, Bottlik József, Simovics Sándor és Molnár Lajos pompás együttest alkottak. Faludy: Nagynéjében a cimszerepét Janossy Margit eleuthően alakította. Ezalkalmommal szerepelt először Turpinszky Béske, aki a szakácsné szerepében nagyon sikerült alakítást nyújtott, kitűnő partnerével, ifj. Eder Kalmánnal, sok tapsot kapott. Reindl Mimi és Bottlik József voltak még a darab erősezei. Német Manci az óévről szavalt kedvesen, Turpinszky József nagy hatással Heckmann és Rév szerzeményeiből énekel. A konferansezé tisztét Reindl Károly látta el ügyesen.

— **Halálozás.** RácZ János dr. földik, Nagypaka plebánosa, életének 64. évében elhunyt. 42 éves lelkeszi működéséből 30 évet töltött a csalóközi Nagypakán, melynek egyházát felvirágoztatta. Temetése impozás részvét mellett zajlott le.

— **A Lévai Kereskedelmi Cszarnok közleménye:** A Banská-Bystřicai kereskedelmi és iparkamara közli: A lapokban megjelent azon közleményre, hogy a kereskedőknek tilos fedezeti váltót tartaniok, a következőkben ismertetjük a helyes jogállapotot: Sem a váltótörvény (1/1928.), sem a váltóbélyegről szóló 48/1928. sz. törvény, sem más törvény nem tartalmaz tiltó rendelkezést oly értelemben, hogy a kereskedő ne tarthasson őrizetben vagy tulajdonában fedezeti (bianco) váltót. A váltóbélyegről szóló törvény azonban tényleg lehetetlenné teszi a kereskedő részére a fedezeti váltó tartását, mert a törvény 4. §. 6. pontja azt a jogi védelmet állítja fel, hogy azok a fedezeti váltók, melyek más személyek mint pénz és hitelintézetek birtokában vannak, legkevesebb 100.000 K-ra szólnak és a II. bélyegközet szociet (1/6) bélyegzendők. A gyakorlatban tehát a kereskedő is tarthat fedezeti váltót, azonban az akármilyen összegre vonatkozik, legkevesebb 1.000 K bélyeggel látandó el, (a legkisebb büntetés ennek 10 szerese), úgy hogy tényleg lehetetlen, hogy kereskedő fedezeti váltót tarthasson.

— **Léván terjed a munkanélküliség.** Az újabb összeírás megállapította, hogy a közsegélyezésre szoruló száma emelkedőben van. A 800-at felühaladja a segélyre szoruló családok száma, így tehát a lélekszám már ezekre rug. Egy küldöttség a munkanélküliek kívánságait írásba foglalva e héten átnyújtotta Antal Gyula városbírónak. Arra való tekintettel, hogy a város gazdasági viszonyainál fogva nem tudja a kívánságokat teljesíteni, a memorandumot a járási hivatalba, továbbá az országos hivatalba, a közmunkatügyi, valamint a népjóléti minisztériumokhoz továbbította megfelelő intézkedés végett.

— **Szilveszteri kultúrát a szelizi kaszinóban.** A szelizi kaszinó minden tekintetben jól sikerült műsoros szilveszteri estélyt rendezett, amely végig a legjobb hangulatban folyt le és a műkedvelők kifogástalan játéka a kedves közönséget hajnaltig jó kedélyben együtt tartotta. Magnyitól Schöpfliin Róbert a szelizi kaszinó faradhatatlan elnöke, meleg szavakkal üdvözölte a megjelent szép számú közönséget. A kiválóan jól sikerült és szép műsoron a következők hílyek és urak működtek közre. Ifj. Heidrich Károlyé (Oroszka) zongorán precíz játékkal klasszikus darabokat adott elő. Dobrovits Gitus kellemes hangon, saját zongora kísérettel előadott magyar népdalokkal és slágerekkel a közönséget valóságos extázisba hozta, Szarka Sírka és Sümeg Mádike (Selmec), ifj. Tóth Sándor, Gúncz András és Varnes Imre a szépen sikerült színdarabban és humoros árnypekben ragadták magukkal a lelkes közönséget. A szüneteket a szelizi kaszinó triója: Kotrba Ferenc, Tóth Sándor és Sloboda Béla sok élvezettel töltötték ki. Műsor után a fiatalok táncra perdtül.

— **Gyermekből lesz Léván.** Felhívjuk az iskolás gyermekek szülőit arra az ujszerű próbálkozásra, amelyet a lévai cserkész meghonositani óhajtanak: az iskolás gyermekek ókszerű farsangi mulattatására. A kedves és mulatózó számokból összeállított bohókás program fűszerezni fogja a lévai Kath. Kőrben február 5-én délután 4 órakor kezdődő jelmezes gyermekbált. A gyermekbál — amelyre már most felhívjuk a kedves szülők figyelmét — sikeres megrendezése körül Forgács Mihály, ifj. Heckmann István tanítók és Magyar Tibor faradoznak.

— **A Magyar Írás.** Nyolcvan oldalas terjedelmében hagyta el a nyomdát a cseh-szlovákiai magyarság nagy elterjedtségnek örvendő irodalmi, művészeti, társadalmi és kritikai folyóirata, a Magyar Írás. Kitűnő, gazdag anyagából kiemelkednek: Tamás Mihály, Zardahlyi József, Karal Capek, Fárjess Mária magyar irodalmi értékek bíró beszései. A tanulmányok közül: Kemény Gábor: Ady Endre Csucsan; Györi Dávid: Simándy: Az elsikádt hegybeszéd; Keller Imre: A ma és holnap asszonya; Jarno József: Martinovits Apát és kortársai; Irodalmi arctépek, Szabó Dezso tanulmányai. Versekkel írtak ebbe a számba: Sábcsi Ernő, Simon Menyhért, Szalantai Rózsa, Vozary Dávid, Szabó Béla stb. Dárkó István Égő csipkebokor című regényének befejező részét és a Magyar Írás anktéjára beérkezett válaszokat is közli a Magyar Írás. A Pedagógia rovatban Zsolnai Béla Kisebbségi magyar pedagógia Szovén-szónak címmel értékes fejtegetést közöl. A Képzőművészet című rovat a Magyar Írás karcai kiállításán szereplő festőművészek: Angyal Géza, Cseh Lajos, Csordás Lajos, Gwark Ödön, Harmos Károly, Nagy Marton, Prohászka István és Tichy Kálmán munkásságát ismerteti. Gazdag kritika rovat számol be Möriz Virag, Vasó István, Milo Urban, Möriz Miklós, Dókupli István, dr. Wick Béla, Kovács Gyula, Baby József stb. új könyveiről. Mutatványismató készséggel küld a Magyar Írás szerkesztősége: Kosice - Kassa, Bthlen-körút 55.

— **Repliógépek a misszió szolgálatában.** A római pápai udvar légitöltőt akar felállítani 50 darab modern repliógépből. Ezeknek egyrésze a tengeren túi kath. missziók szolgálatában fog állni. Eemi csapásor, éhség, esetébe orvosokat, élelmet, gyógyszereket stb. szállítanak oda, ahol arra szükség van.

— **Bevásárlási könyvek bélyegzése.** A Kereskedelmi Cszarnok figyelmezteti a kereskedőket, hogy a vevők bevasárlási könyvecskéi az illetékszabályzat rendelkezései szerint, minden esztendőben I koronás ökmány bélyeggel ellátandók.

— **A Hagában székelő Világbeke Liga** — mint Szepesi Gyula írja a Magyar Tanítóban — kérelemmel fordult a világ összes játékaru gyárosaihoz, hogy a játékatonák, fogyverek, hadieszközök gyermekjátékként való gyártását szüntessék be, mert ezek a játékszerek nagy mértékben gátolják az ifjú nemzedéknek a világbéke akarására irányuló nevelését. Nincs tudomásom róla, hogy a gyárosok megígérték-e az igen tiszteletreméltó testület kérsének teljesítését, bár — ha üzleti érdekeiket nézik is csupan — ez rájuk nézve ugy sem járhat veszteséggel, mert mi, nevelők tanúsítanajuk, hogy a gyermekeknek ma kedvesebb játékszere a primitív yo-yo, az ártatlan domiáó, lövészny, ostabia, malom, kisebbeknél a kirakó kocsa, vagy golyó, mint egy dobzó ólomkatona, kard, vagy puská stb. Ha tanítványainkat játékaikon kívül is figyeljük, nagyon kevés olyan gyermek van közöttük, akiknek képzelőlet a katonasági és ezzel kapcsolatos események foglalkoztatják. A könyvek úres tábláin, eldobott darab papirosokon, kerítések, hazak fatain nem látni már a sztereotip veres nadrágos, kék dolmányos, puskás-kardos huszárt, helyette inkább a futballozó és egyéb sportot űző alakot, az autók és repliógépek képezik az illusztráció tárgyait. De nemcsak játékszerain látszik meg a mai gyermeknek a békeség érzés-területe felé való orientációja. Meglátható ez olvasmányainak megválogatásánál is. Igaz, hogy erre vonatkozólag nekünk,

magyar nevelőknek, csak csekély számú példából van módunk következtetni, mivel könyvtárainkból kisejleztek mindazokat az ifjúsági könyveket, melyeknek tárgya a hősiesség, a katonai és vívői erények voltak, de a még rendelkezésre meghagyott ifjúsági művekből is szivesebben olvassa a mai gyermek a verseket, utleírásokat, kalaadókat, mint a vérontásos, gyilkos csaták és háborúk leírását. Ezt a mai irók már régebben megérezték. Tudtom szerint egyetlen ifjúsági regény sem foglalkozik a világháború eseményeivel, holott a személyes vitézség és bátorság számtalan példája erre elősorrangú anyaggal kínálkozik. Ha a történelem tanítása közben az elkerülhetetlen háborúkról, győzelmekről és veszteségeikről kerül is a tárgyalás sora, a hősök és vértanúk példái távolról sem tudják annyira lelkesíteni tanítványainkat, mint amilyen számlomra indítja szívüket a török hódoltságterületek lakosainak rettegése, a Komenský és honfitársainak száműzése, a harminc-éves háború nyomán keletkezett dőghalál és pusztulás. A mai kor diákjainak arcán a Columbus, Edison, Marconi, vagy Shackleton életének és felfedezéseinek története hamárabb idézi elő a lelkesedést, mint Zrínyi Miklóssé, vagy Szondi Györgyét. A mostani iskolás gyermek előtt az Ezme iránti lelkesedést hallálal pecsételő martirium nem látszik annyira produktívnak, hogy ez a példa vonzán. Tagadhatatlanul oka ennek a racionálisabb köztársasági iskola is, mely a történelem oktatás közben is a személyes bátorságnál, hősiességnél jobban kihasználja a korok kollektív hatásait, oka lehet a mind nagyobb tért hódító történelmi materializmus is, de legpregnansabb oka mégis a mai közélet másirányú posztulátuma. Ez szinte maga mutatja meg a tanító személyek számára, hogy történelem tanításuk, mely érdeklődési területen mozogjanak. A közvélemény a nagyon is subjektív történelemtől is konstruktívizmust vár. Tiszán a multakon gyűgöző történetírás ma sem a gyermekeket, sem a felnőtteket nem lelkesíti, mert a mai ujjarc nemzedék előre néz, a jövőbe tekint — bár a multat tiszteli, szeretettel emlékezik reá, lehet arra büszke is — de követésre nem tartja alkalmasnak. Érti, hogy a ma problémáihoz a multaktól különböző, más lelkesítő kell. Az apák nem feledkeztek ugyan még meg a szép szivarványzsinú mesékről, mondákról, melyek szomorúságukban delibáb-képükkel elringatták, narkotizálták őket, de a mai gyerek szivesebben hallja a Bede Ania tarozását, mint a szentgotthárdi csatát. Nő dugjuk hát fejünket a homokba, figyeljünk a kor szavára, hallgassuk meg a hangot, melyet a költő kongat: . . . atók jól ténne, ha feketé hallgatással nemítána el örökre a szánkat, hogy ne tudnánk álmokat megrotto, véres meséket mondani téli esteken unokáknak . . .

— **Mi történik egy óra alatt.** Az emberek nem nagy ügyet vetnek egy órára. „Ugyan mit is lehet csinálni egy óra alatt? — kérdik megvetően. Nos, hát bemutatjuk, hogy mit lehet csinálni egy óra alatt. Egy óra alatt csak Németországban bejegyeznek 180 születést, 139 halálestet, 80 házasságot, 4 elváltást és 80 büntető ítéletet. A 65 millió német egy óra alatt elfogyaszt 1 millió kenyert, 800.000 tojást, 115.000 heringet és elszív mellé 3,200.000 szivart. Az egész emberiség egy óra alatt megiszik 1,500.000 liter bort és mintegy 40 millió csésze kávé. Az egész földkerekségen egy óra alatt megesznek 52 millió kiló burgonyát és elfogyasztanak 2 millió kiló söt. Minden órában dühög tüzvész és óránként átlag 4 millió dollár értékű kárt okoz. Egy óra alatt 7000 automobil készül el és minden órában halnak meg emberek autóbaleset következtében. Minden órában van legalább egy földrenegés valahol a világon. Minden ember óránként átlag 1500 liter levegőt lélegzik be. Az emberiség szíve egy óra alatt annyit vért hajt az ereibe, mint amennyi Berlin vízfolyasztása egy esztendő alatt. Egy ember szíve óránként 0,5 munkát végez, amely elegendő lenne ahhoz, hogy egy felnőtt embert hat méter magasságra felemeljen. New-Yorkban óránként hat házat építenek. Az amerikai jegybankok egy óra alatt fél millió dollár ér-

tékű bankót nyomnak. Az egész földkerekségen óránként elküldenek 114.000 sürgönyt, amelyek közül csak 60.000 üzleti sürgöny. Egyesült Államokban óránként 2 millió dollár értékű bűveket használnak el. A filmgyárak óránként ötven kilométer hosszú filmet gyártanak, ebből mindössze 5 kilométer lesz felhasználható.

— Az LTE január 14-iki álarcos bálja nagy sikerűnek érkezik. A rendezőség a meghívottakat a napokban küldte szét. Aki tevédsébe nem kapott volna és arra igényt tart, forduljon a rendezőséghez. Belepti díj 15 Kc., álarcosnak 12 Kc.

— **Mikor házasodtak a híres emberek?** Elmondunk itt néhány érdekes adatot arról, hogy mily étkorban házasodtak meg egyes híres emberek. Shakespeare 18 éves volt mikor feleségül vette Hathway Annát. Nagy Frigyes 21 éves korában esküdt meg Erzsébet braunschwaigi hercegnővel, — Franklin Benjamin, a nagy amerikai államférfi, 24 éves korában házasodott. Arany János 23 éves korában vette feleségül Ercey Juliaonát, Petőfi 24 éves korában Szendrey Juliát, Vörösmarty 43 éves volt, mikor házasságra lépett Csajághy Laurával, Tompa 32 éves korában keit egybe Söldos Alival, Széchenyi István 47 éves volt mar, mikor feleségül vehette szívének régi szerelmét, özvegy gróf Z chy Károlyné, Stern Crescencia grófnót, Kossuth 33 éves korában vette feleségül Mészölyt Terézt. Mozart 25 éves korában esküdtött feleségével Weber Konstanziával, Scott Walter is 25 éves korában Carbantier Margarettal. Dante csak az isteci szinjórtában említett firenzei Beatrice halála után 26 éves korában, Napoleon és Byron 27, Herder 29, Burns Robert 30, Schiller 31, Milton 35 és Luther Marton 42 éves korában házasodott. Getha már 57 éves volt mikor feleségül vette Valtius Krisztinát. Az „öreg Parr”, a csakis nagy életkoráról híressé vált angol pedig 120 éves korában vette oltár elé harmadik feleségét, amivel méltán kiérdemelte „a legbátrabb angol” jelzőt.

— **Agyonlőtte a özös.** Pántenek éjszaka Nagysároban tragikus eset történt. Nagy zseni koborciány a Frankl uradalom takermány kazlát akarta megédeszteni, amit az uradalmi cősz észrevett és lövést adott le. A lövés Lakatos Rafael József 31 éves cigányt találta el, aki másnap a lévai kőrházban szerűsésbe belehalt. Holttestét rokonasága Zeizler szállította hatóságai engedéllyel és ott temették el. A vizsgálat folyamatban van.

— **Szalmavágó késsel leakarta metszeni apósának a fejét.** Megdöbbenő családi dráma történt Alsógyőröd községben, ahol egy gazdalkodónak a veje, nagy magárl feledkezésében borzalmas tette ragadtatta magát. A hatalmas szerszámmal, a szalmavágó késsel leakarta metszeni apósának a fejét. Terve nem sikerült, azonban a 68 éves aggyastyanon súlyos sebet ejtett. Az aidozat Ferenc Károly alsógyőrödi földműves, a merénylő pedig 28 éves veje, B. d. J. János, aki Felsőgyőrödlőn lakik. Ferenc Károly, akit súlyos sérűlésével a lévai kőrházba szállítottak, így adta elő a dráma lefolyását a csendőrségnek: Bedus, aki Ferenc Károly nevelt leányát vette feleségül, két év előtt eltávozott az apósa házából, ahol eddig együtt laktak, de nem fertek meg egymással, állandó volt az öreg és a fiatal nő között a torzalkodás. Mt rendszeren, itt is a vagyon, az anyagiak voltak a torzalkodás indító okai. A vége az lett, hogy az ifjú pár is megszűntette az együttélést. Bedus este hat óra tájban toppant be Alsógyőrödre, apósa házához, ahol az öreg éppen egyedül volt odahaza s imádkozott. Rövid szóváltás után a magával hozott kétágú szalmavágó késsel támadt az apósára s a veszedelmes szerszámot az öreg ember nyaka felé irányította, azonban az após a támadás ellen védekezett. Hogy a dúlkodás veszedelmes méreteket öltött, mutatja az, hogy felborították a petróleum lámpát is. B. d. u. egy zsámolyt kapott fel, amellyel néhányszor meg apósára sújtott, azután hazament. Ferenc Károly a későbbi házatörtélele selete vére borultán, eszméletlen állapotban. Arcán hatalmas seb tátongott, állától a fülig. Bedust a csendőrség elfogta. Kihallgatása alkalmával tagadott, tagadása mellett

még akkor is kitartott, amidőn Ferenc Károly szemébe mondta neki, hogy ő volt a támadója — **Népmozgalmi statisztika.** Az anyakönyvi hivatal kimutatása szerint Léván sz 1932. évben a születések száma 261, (ebből vidéki 41, házasságon kívüli 39), meghaltak száma 215 (ebből vidéki 82, 7 éven aluli gyermek 44) Házasságok kötött 97 pár.

— Az Apollóban ma d. u. 2-4 órák nagy népeledás. Moszkvai vörös táncosnő. Este utolsó előadásai a csodaszép Bolváry filmnek: Nem kérdem ki vagy, Elragdó tájpeket különösen becsebbe teszik e filmet, melyben Liane Haid és G. Fröhlich brilliroz. Kedd, szerda, csütörtök Greta Garbo új filmje: Romanc. Pétektől Ufa sláger! Feleségem a szélfahos; a címszerepben Nancy Kátó.

— Az Orientben ma d. u. 2-4 órák népeledások. A pokol-lovas. Este A versenypálya fantomja címen izgalmas detektiv film megy, Charlotte Susa és P. Voss a főszerepekben. Kedd, szerda, Hasenkeln semmiről sem tehet! tréfás német vígjáték, Lien Deyers és Braussewetter a főszerepekben. Csütörtöktől nagy szentelő! A 3 Fratelin előadása. A világhírű zenebohócok ezen nagy attrakciójukban Olga Csehová és Slezak is szerepel. Filmen eddig még ilyen előadás nem szerepelt.

— Orvosi hír. Dr. Pestramenko Sándor, a lévai kőrház 3 éven keresztül volt orvos, aki a közelmúltban Prágában tisztiorvosi vizsgát tett, Nagy-sallóban telepedett le, ahol rendeléseit megkezdi.

Dr. Bassa Samuel volt kőrházi orvos, a prágai nőgyógyászati és szülészeti kúriika volt gyakorlati orvosa, rendel Nagy-sallóban, a Missák-fele házbán, 87 sz. alatt.

Dr. Nemes egészségügyi örnagy rendelkezést megkezdte az összes isebőny fondok részére is. Honvéd (Vojenská) u 39 sz. alatt.

Kosmetikai üzlet. Dr. FELDMANN MIKSÁNÉ. Egyéni arcpolálás. Hajszaikat végleges eltávolítja. Modern kezelés mindenféle szépségáhibára „Cosmetique Individual” Mártonffy u 18

Haskötők, sérűkötők, irrigátorok, gumiharisnyák, állatgyógyászati és egészségügyi és vegyszerek. Utaszeret, szappanok és háztartási cikkek. Bőr és diszmul árak a legolcsóbban és legmegbízhatóbban beszerezhető PICK ENDRE medicinal drogeria Léva

Köszönet nyilvánítások.

A Női és Ferfi Mária Kongregáció leg-hálásabb köszönetét fejezi ki mindazoknak, akik munkájukta, adományaikkal, vagy bazarunkban való bevasárlásaikkal hozzájárultak és elősegítették ez idei karácsonyi akciónak szép eredményét. A jó Isten és Szűz Anyánk áldása kísérje és fizesse vissza szasszorosan a legkisebb áldozatukat is. A felruházott gyermekek örömtől csillogó, hálás tekintetét és a segélyezettek hálás, szívből fakadó „Isten fizesse meg” szavat tolmácsoljuk mindazoknak, akik a mai, mindenkinél nehéz időkbén sem zárkóztak el kőr szavauk elől. Bazarunk eredménye 3.300 Ké készpénz, 2 zsák liszt és 3 q tüzife, amelyből 104 iskolás gyermek kapott jó meleg ruhát, 10 iskolás cipőt és 7 gyermek telikabátot. Ezenkívül 40 szegény asszony részesült liszt, fa és pénzbeli segélyben.

A Ferfi Mária Kongregáció vezetősége szeretetteljes köszönetet mond mindazon kedves vendégeink, akik karácsonyi előadását látogattak. Ugyiszintén köszönet azon kedves szülőknél, akiknek gyermekeik szerepeltek, a szerepök hűlgyeknek, akik nemes igyekezettel és lelkes odaadással igyekeztek bennünket segíteni a nemes cél elérésében.

A lévai Protestáns Leánykör egy magye, mint segélyeztetjei nevében hálás köszönettel nyugtazta az adományokat. Sok ismert és ismeretlen adakozónak, akik a karácsonyi szeretet adományokhoz bármily módon is segítő szívvá hozzájárultak. A vezetőség.

Az anyakönyvi hivatal bejegyzése. 1932. dec. 24-től. — 1933. jan. 6-ig.

Születés.

Laufer Sámuel - Feldmann Irén leánya Katalin Eszter

Házasság.

Pirjonomov Nikovov Illés gör. kel. Oravec Mária r. kath. — Pilka Ferenc r. kath. Szabó Margit r. kath.

Halálozás.

Özv. Váci Károlyné Fülöp Julianna 37 éves — Raffal József 31 éves — Maczák Istvánné Fekete Mária 6 éves

Alévai inségbizottság közleményei

A muokanélküliek és ellátatlanok felségélyezésére szolgáló inségszolgálat 1932. dec. 30-tól 1933. január 5-ig az alábbi újabb befizetések eszközöltették 5.670.65 K összegben:

Streicher József 1000 korona, Schlesinger Leoné 500, Schwarz Fülöp 500, Rácz Jenő 50, Bányó Endre 200, Boros Béla 149'65, Pál Lujza 150, Koperniczky József 100, N. N. 150, Strasser Samu 300, Szemere Ármán 50, Hoffmann Stefan 100, Józsefcsek Géza 100, Schubert Tódor 500, Szilassy Dezső 297, Farkas Dénes 130, dr. Molnár Miksa 500, ing. Začek Karol 25, ing. Jenisch Julius 10, ing. Beer Pavel 3, Brádie Pavel 6, Zemann Bohumil 2, Buodel Karol 2, Leviček Karol 2, Kukusa Jozef 2, Bartóc František 2, Sugár Mór 100, Sárhegyi János 100, Blaskovics Ádám 200, Janovits József 40, Vankay István 50, Blau Zsigmond 150, Hamburger József 100, Szent-Ivány Endre 100 korona.

Fogadják a nemesszívű adakozók hálás köszönetünket. **INSÉGBIZOTTSÁG.**

Nyilvános elszámolás.

Az „Arvaház“-i perselyek 1932. jan.—dec. hónapokban a következő összegeket eredményezték:

Persely szám	N E V	Összeg	
		kor.	fi
1	Boleman gyógytár	50	—
2	Kath. Kór	62	75
3	Singer Izidor	6	20
4	Weisz Ignác	5	—
5	Knapp Ignác	10	40
6	Messinger Samu	3	10
7	Casino	5	55
8	Gasparik Mária	6	25
9	Bartos Henrik	4	10
10	Kopcsák Rezső	2	—
11	Borcányi és Csernák	4	70
12	Korona gyógytár	171	—
13	Iparos Olvasókör	48	95
14	Slovenská Banka	19	50
15	Keresztény Munkásegylet	19	50
16	Lévai Első Bank	104	20
17	Grapka Mihály	21	—
18	Denk J. kávéház	4	65
19	Denk J. étterem	13	45
20	Nyitrai és Társa	8	—
21	Bármegyei Népbank	166	30
22	Kern Testvérek	150	—
23	Stranzky Bernát	3	20
24	Jeszenszky István	49	20
25	Valasek István	33	05
27	Weinberger Jakab	7	—
28	Lachky Elek	100	—
30	Szenasy János	32	20
31	Tauber Ármán	24	70
32	Urbán János	2	—
33	Schönstein Henrik	8	55
34	Vojnarovszky Gyula	3	05
35	Reiter Péter	27	40
36	Szenesy Gyula	7	05
37	Tóth József	7	05
39	Sztolár Mihály	16	65
40	Kövesi Lajos	10	50
41	Foltán vendéglő	16	10
43	Bartos Béla	12	10
44	Róth Ignác	26	65
45	Strba Miklós	6	70
46	Turi Nagy trafik	11	15
47	Hrdina Lajos	5	—
48	Kertész Lajos	1	85
49	Kucsera János	6	—
50	Pollák Adolf	3	05
51	Preisich Ignác	12	—
52	Nemz. Kávéház	5	25
53	Blumenthal Jónás	37	90
55	Tóth Istvánné	5	—
56	Feldmann trafik	31	20
57	Szalvator gyógytár	14	15
58	Szenessy Kálmán	5	40
59	Freund Gusztáv	32	—
61	Medvegy Lajos	27	80
62	Csernák János	13	20
63	Pisch Károly	1	40
64	Vamos Mór	11	30
65	Ordög vendéglő	10	—
66	Lehoczky Béla	6	75
67	Holovitz Béla	8	—
68	Kovács fodrász	9	40
69	Jachvirth Károly	30	—
70	Molnár Béla	6	—
71	Vanger Mihály	11	—
72	Wetzler Davidné	11	—
73	Turay László	10	50
74	Zsitnyan Rezső	30	—
75	Boldis Nándor	40	80
76	Iványi Tivadar	10	20
76	Maiefly Béla	—	—
Összesen:		688	95

Léva, 1932. dec. 31.

HORATSZY PÁL
pénztárnok,

Gabonaárak:

Levice, 1933. január hó 7-én.

Buza	—	100 kgr.	140	—	157 kor.
Rozs	—	—	80	—	82
Árpa	—	—	60	—	68
Zab	—	—	60	—	62
Kukorica	—	—	68	—	65
Bab	—	—	80	—	82
Lóheremag	—	—	500	—	550
Lucernamag	—	—	600	—	700

VALUTAÁRFOLYAMOK

Bármegyei Népbank Levice, jelentése.

	dec. 31-én:	jan. 7-én:
100 pengő	—	482—
100 osztrák schilling	—	412—
1 angol font	—	109 50
1 amerikai dollár	—	33 30
100 svájci frank	—	648—
100 francia frank	—	131—
100 líra	—	172—
100 német márka	—	803—
100 dinár	—	45 80
100 lei	—	18 60

A „Bars“ rádió műsora:

A budapesti műsornál minden hétköznapon:

9.30 Hírek.	12.35 Hangv. folyt.
9.45 Hangv. folyt.	13.— Pontos időjelzés.
11.10 Nemzetközi vízelj.	14.30 Hírek.
12.— Déli harangszó.	15.— Piaci árak, árf. hírek
12.25 Hírek.	16.45 Pontos idő, hírek.

22-23 között pontos idő és hírek.

Vasárnap, január 8.

BRATISLAVA. 17.45 Rádiózk 19.20 Karének 19.45 Operettrezletek 20.40 Gramofon

BUDAPEST. 9 Hírek 10 Ref. istentisztelet 11 Egyházi zene és szentbeszéd 14 Gramofon 15 Földművelésügyi előadás „Libák és kacsák hizlalása“ 15.45 Rádió Szabad Egyetem 16.30 Honvéd-zk 17.35 „A Szeptember 15-ének emléke“ felolvasás 18 Zenebarátok Egyletének hangv. 19.10 Vigjáték-előadás a Stúdióllal „A makrancos hölgy“ 5 felv. 9.15 Magyar cigzk 22.30 Mándits-zk

PRAHA. 6.50 Ebereszte 8.30 Karlsbadi hangv. 9 Gramofon 12.35 Katonazene 17.45 Gramofon 19 Benes fuvós-zk 21 Szimfónikus hangv. 22.20 Gramofon

WIEN. 7.35 Ebereszte 8 Hangv. 9.40 Kamarazene 11.30 Szimfónikusok 12.45 Kamarakar 17 Hummer-zk 21.15 Pauscher jazz-zk

Hétfő, január 9.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 16.10 Rádió-zk 17.20 Gramofon 18 Kafenda zongora- és Náhlovsky hegedűművészek hangv.

BUDAPEST. 9.15 Hangv. 12.05 Államrendőrségi zk 15.30 Rádió diáktelőrőja 16 Asszonyok tanácsadója 17 Bodrics cigzk 18 Német nyelv 18.30 Gramofon Filharmoniai Társaság hangv. Majd Guttenber-zk

PRAHA. 11, 12.10, 13.40 és 17.50 Gramofon 20.30 Strauss R. dalok

WIEN. 11.30 Richter-zk 13.10 Gramofon 17 Schick zk 20 Népepera zenekara

Kedd, január 10.

BRATISLAVA. 17.10 Gramofon 17.50 Zene 26 Szimfónikus hangv. 22.15 Cigányzene

BUDAPEST. 9.15 Virány-zk 12.05 Házikvintett hangv. 16 Baloghné Hajos Terézia mesél 17 Timkó Margit magyar notákat zongorázik 17.30 „A szerkesztő a nyomdában“ előadás 18 Honvéd-zk 19.45 Francia nyelv 19.45 Orsz. Liszt Ferenc Társaság hangv. Majd Patat-zk 23 Károlyi cigzk

PRAHA. 10.05, 12.10, 13.30 és 17.50 Gramofon 18.30 Zoltán Irén operaténésznő hangv.

WIEN. 11.30 Cerdá-zk 13.10 Gramofon 17 Meyer zk 20.05 Szimfónikus hangv.

Szerda, január 11.

BRATISLAVA. 11.15 Gramofon 12.30 Rádió-zk 17 és 17.40 Gramofon 18 Magyar óra 19 Gramofon

BUDAPEST. 9.15 Szalon-zk 12.05 Rác cigzk 15.30 Rádió diáktelőrőja 16 Gramofon 17.30 „Felöltség“ novella 18 Operaház z k 19 Olasz nyelv 19.30 B. Zsemberi Elvira zongorahangv. 20 Operettszínház közvetítése „Kadettzerale“. Utána Rigo cigzk

PRAHA. 6.15 Ebereszte 11, 13.10 és 13.40 Gramofon 16.10 Rádiózenekar 19.20 Cseh és orosz dalok

WIEN. 11.30 Fallt-zk 17 Dajos-zk 19.25 Spencer zongoraművész hangv. 22.15 Fuvószene

Csütörtök, január 12.

BRATISLAVA. 11.05 Gramofon 12.30 Rádió-zk 16, 17.10 és 18.25 Gramofon 19.20 Sartov-nyelcs hangv.

BUDAPEST. Honvéd-zk 12.05 Hangv. 16.10 „Londoni képek“ előadás 17 Földművelésügyi előadás 17.30 Toll cigzk 18.30 Angol nyelv 19 „A század legnagyobb gazembere“ felolvasás 19.30 Operaház előadása 1. Parasztbecsület, 2. Coppelia. Majd Jávör-zk

PRAHA. 11, 12.10, 13.40 és 17.50 Gramofon 19.20 Herzsmann zongoraművész

WIEN. 11.30 Brunner-négyes 17 Eber-zk 21.10 Dostal-zk

Péntek, január 13.

BRATISLAVA. 16, 16.55 és 18.20 Gramofon 19.20 Mahudzinsky zongoraművész hangv.

BUDAPEST. 9.15 Gramofon 12.05 Balalajka-zk 15.30 Rádió diáktelőrőja 16 „Igazságtétel“ felolvasás 17 „Nagyvad vadászát“ felolvasás 17.30 Balettrezletek 18.45 Gyorsírás 19.15 Beffyest 20.45 Rádió külügyi negyedőrája 21 Európai hangv. A torinói rádióadóállomás műsorának köv. Majd Bura cigzk

PRAHA. 11, 12.10 és 13.40 Gramofon 16.10 Rádió-zk 19.20 Tarka-dst 19.55 Fuvós-ötös

WIEN. 11.30 Silving-zk 13.10 Gramofon 15.30 Schumann-balladák 22.10 Hügel-zk

Szombat, január 14.

BRATISLAVA. 11.05 és 16 Gramofon 16.10 Rádió-zk 17.10 Mesejáték 19.20 Fuvószene 21 Rádió-zk

BUDAPEST. 9.15 Allástalan Zeneszek Zenekara 12.05 Házikvintett hangv. 16 Rádió Élet gyermekját-szóróaja 17 Zenekari hangv. 18.30 Mit uzen a rádió 19.15 Gramofon 19.45 Hangverseny Zenekar. Majd Vörös cigzk 23 Hoffmann-zk

PRAHA. 11, 12, 13.40 és 17.50 Gramofon 20 Kabaré

WIEN. 11.30 Machek-zk 13.45 Gramofon 18.10 Tarka-est 20,15 Bohème-négyes 22 Bauer-zk

APRÓ HIRDETÉSEK.

Hirdetésekre való levélbeli érdeklődésekre kerünk válasza szolgáló levelezőlapot csatolni

Úrinő

kellemes butorozott szobát nyerehet, esetleg teljes ellátást is, uri családnál. — Cim a kiadóban.

Kétágas butorozott szoba teljes ellátással azonnal kiadó. Kákai út 84 szám. 52

Legtörtalmasabb utvonalon jó menetű fűszertel berendezés bérbeadó. Cim a kiadóban. 55

Eladó Bati-utca tizenegyes két utcára nyíló három szobából, istálló, magtár, cselédlikerlő álló ház, esetleg felére osztva is. Cim: BERGER ERNŐ, Tura (Tőre) 15

Kifli, allandóan kapható VANGERNÁL Szepesy utca 13. 1552

Vesztünk használt tiszta üveget minden nagyüzemben és mennyiségben PREISICH és ROSENBERG. 126

Kétszobás verandás urilakás február elsejére kiadó. Barsi u. 23. 127

Veszték használt tolokocsit. DEUTSCH, Ujtelep II. utca 35. 128

Koser libaháj kapható 1 kg 16 Ké, libaszir 1 kg 20 Ké, KLEIN LAJOS Levice, Mészáros u. 2. 131

Gelber, Kürti palotában vagyok én, Nem viskóban születtem én, A természet ölebe ringat a fény, Ott voltam boldog és szegény, Emitt csak gondok és remény. 132

Polgár utca 18 számú ház eladó. Érdeklődni lehet ott. Ugyanott egy háztelék is eladó. 133

Kersék utcában egy magányos ház kiadó mellékhelyiségekkel apr. 1-től. Cim a kiadóban. 134

Jókarban levő szoba konyha butor eladó Koháry utca 40. 136

Üzletek és lakás kiadó. Botka u. 2. Lakás kiadó Ladányi u. 10 sz. 137

Ház eladó. Botka utca 11. Nagy udvar és kerttel Érdeklődni lehet Mező u. 7. 138

Eladó bérleti szerződéssel és ovadékkal biztosított, ezidőszent 7% jövedelmező I. birtok. Vételár háromszázezer Ké. Ajánlatok „Biztosítsa jövőjét“ posterestante Komárnó. 138

Üzlethelyiség kiadó Szepessy u. 33. Bővebbet Honvéd u. 52 szám. 113

Egy jókarban lévő hosszú zongora eladó Varsányban a ref. tanítónál. 114

Kisebb lakóház eladó vagy bérbeadó. Ujtelep VII. u. 30. Bővebbet Stefanik utca 16. 115

Eladó fődeles hintó, kocsiuanda, lábszák. Cim a kiadóban. 116

Szőlő kerestetik megvételre, lehet be nem tített is a városhoz közel, pormentes helyen, nyári lakás céljára. Cim a kiadóban. 117

Biliárd asztal teljes jókarban eladó. Cim BARTOS Koháry utca 27 szám. 118

Pártnak tágas nagy helyiség kert-helyiséggel együtt kiadó. Érdeklődni lehet BARTOS Koháry u. 27. 119

Kiadó egy üzlethelyiség mellékkelhelyiséggel Szepessy utca 27. 120

Jókarban lévő Werth sim pénztárt veszünk. Ajánlatokat részletes leírással a kiadóba. 121

Pianinó antik nagyon szépen faragott eladó. Cim a kiadóban. 122

Jó házból való leány tanulóknak felvétetik KOHN RÓZSI fodrásztermében. 123

Modern kétszobás lakás szükséges mellékkelhelyiségekkel azonnal kiadó. Cim a kiadóban. 124

Eladó Schöeller utca 1 számú ház. Érdeklődni lehet ugyanott.

Eladó (bérbeadó) 3 szobás, modern, komplett ház kerttel. Jókai u. 12. Információ: Jókai u. 10. alatt.

Zongorakészítő és hangoló JURANEK IMRE volt fővárosi zeneakadémiai szerelő részére zongorák javítására és hangolására előjegyzéseket elfogad a Bars kiadói hivatala. 8

IRÓGÉPEK

NAGY VÁLASZTÉK-
BAN KAPHATÓK

NYITRAI ÉS TÁRSA
KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉSÉBEN
LEVICÉN. TELEFON SZÁM 98

Építőtelkek

az Ujmajor és az épülő dohánybeaváltó mellett fekvő, Schoeller és Társa cég tulajdonát képező területen

eladók

Felvilágosítást ad:

Dr. Simek István
ügyvéd, LEVICE

Čd. 6200—32.

HIRDETMÉNY

NAGY KÁLNA község telekkönyvi betétei az 1886 évi XXIX. t. cz. 1889. évi XXXVIII. 1891. évi XVI. t. cz. értelmében ellettek kiegészítve, a nyilvánosságnak átadva s ezért felhivattnak:

1) mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cz. 16 és 17 §§-ai alapján — ideértve a §§-oknak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5 és 6 § aiban foglalt kiegészítéseit is, valamint az utóbbi törvény 7. § a alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetöket, azok pedig, akik valamely tehetettel átvitelének az 1886: XXIX. t. cz. 15 § a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetöket hat hónap alatt a telekkönyvi hatóságnál nyujtsák be, mert a határidő eltelte után indítandó keresetöket annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, jog hátrányára nem szolgálhat,

2) mindazok, akik az 1886: XXIX. t. cz. 16 és 18 §-ai eseteiben — ideértve az utóbbi szakasznak az 1889: XXXVIII. t. cz. 5 és 6 §-aiban foglalt kiegészítéseit is, — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, hogy írásbeli ellentmondásaikat hat hónap alatt a telekkönyvi hatósághoz nyujtsák be, mert e határidő eltelte után ellentmondásuk többé figyelembe vétetni nem fog,

3) mindazok, akik a fentebb 1 és 2 pont esetein kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogaikat bármely irányban megsértve vélik, hogy a felszólásaikat tartalmazó kérvényt a telekkönyvi hatósághoz legkésőbb hat hónap alatt nyujtsák be, mert a határidő eltelte után a betétek tartalma csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogaikat szerzett harmadik személyek sérelme nélkül támadható meg.

Végre figyelmeztetendők a felek, hogy a betétek szerkesztésére kirendelt bizottságnak benyújtott eredeti okirataikat, — amennyiben azokhoz egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy olyanokat pótlólag benyujtanak, a telekkönyvi hatóságnál visszavehetik.

A hat hónapi határidő számitandó **1933 január hó 1-től, 1933 június hó 30-ig.**

Okresný súd v Leviciach, odd. V. dňa 24 decembra 1932.

SANDTNEB, okresný sudca

Mielőtt mulatságra megy,
hozassa rendbe arcát

Schvarcz Szerén
kozmetikus nővel

Štefaniková
Teleky utca 6 szám

Bálozók figyelmébe!

Jó ideát kap jelmeze
készítésére, ha

jelmezkirakataimat

megtékinti, Masaryk-
utca (a zárdá mellett)

HAJDÚ „Helios“

ZVUKOVÉ KINO **ORIENT** HANGOS MOZI

Vasárnap január 8-án d. u. 2 és 4 órákor
Rendkívüli nagy népeelőadás!

A POKOL LOVAS

Fősz.: Ted Wels. 1:10, 2:20, 3:20

Vasárnap január 8-án 3/4 6 és 3/4 9 órákor
Charlotte Susa, Peter Voss, Oskar Sima
az izgalmas német hangos detektív filmben

A VERSENYPÁLYA FANTOMJA

Hangos előjáték! — Magyar alcimek!

Január 10-11. Kedd, szerda - Premier!

Hasenklín semmiről sem tehet

Kedélyes német hangos vígjáték. Fősz.: Lien Deyers, Hans Braussewetter, Albert Paulig

Január 12 - 15. Világattrakció!
Német verzió! Magyar alcimek!

3 FRATELLINI DISZELŐADÁSA

Egyike a legmegkapóbb és legérdekesebb filmeknek. A 3 Fratellini a világ legjobb és legdrágább zenebohócái, jelenleg Wienben 10.000 schilling napi-díjért lépnek fel. Filmjük Bratislavában nagy siker mellett Az Atlonban fut. További szereplők: Olga Čechová, W. Slezák, A. Abel

Ha az Ön varrógépe
kihagy, vagy nem
működik rendszeren,
gyorsan és olcsón

JAVITOM
AZ ÖSSZES
GYÁRTMÁNYU

VARRÓGÉPEKET

BAROSKA J.

mechanikus,
puskaműves

LEVICE, Kálnai utca 3. Telefon: 130.

Elsőrendű

tüzelő anyagok:

FA, porosz SZÉN és KOKSZ
nagyban, kicsinyben kapható

DEUTSCH ARMIN

szállító cégnél

Levice, Tekovská (Barsi u. 7.)

Telefon 82 Telefon 82

Városi irodája és Schicht áruk lerakata:
Telefon 81 Teleky u. 8. Telefon 81

Adómentes ház eladó: áll szoba,
konyha, speiz és zárt
folyosóból. Kosztolányi, Mángorló-köz

Felhivatnak

az összes tehéntartó gazdák, hogy saját érdekükben, az apaállatok tartása ügyében, **vasárnap d. u. 2 órákor** a ref. egyház tanácstermében jelenjenek meg. (Szentháromság-tér 3.)

MEGBIZOTT.

Kiskoszmályon egy ház,

szép kerttel, amely eddig r. k. tanítói lak volt és egy külön telken épült iskolai tanterem udvarral forgalmas ut mellett,

üzlethelyiségnek is alkalmas,
1923 január hó 19-én
nyilvános árverésen
e l a d a t i k.

Bővebb információt nyújt a kiskoszmályi r. k. iskolaszék

A 73 éve fennálló **Temetkezési Egylet** értesíti tagjait, Léva város és vidékének nagyérdemű közönségét, hogy eddig működéssel

temetkezési vállalattal

bővítette ki

és elvállalja mindennemű és igényű temetés rendezését és az ehhez tartozó összes ügyek pontos lebonyolítását, hullaszállítását és exhumálást.

Az **egylet 73 éves múltja** teljes garanciát nyújt a közönségnek, hogy a követelményeknek megfelelően a nagyérdemű közönség igénye minden tekintetben kielégítést fog nyerni, amihez már előre is szíves bizalmat kér:

a **Lévai Temetkezési Egylet Temetkezési vállalata**

ZVUKOVÉ **APOLLÓ** HANGOS
K I N O M O Z I

Január 8-án, vasárnap 2 és 4 órákor

NAGY NÉPELŐADÁS!

MOSZKVAI VÖRÖS TÁNCOSNŐ

Dolores del Río a főszerepben
1:10, 2:20, 3:20 Ké. helyáralak

Vasárnap január 8-án 6 és 9 órákor

U T O L S Ó N A P

A nagy világsikerű filmoperett!
Liane Haid, Gusztáv Fröhlich.
Bolváry Géza rendezésében.

Nem kérdelem ki vagy

Kedden, szerdán, csütörtökön,
január 10-én 11-én és 12-én
Újdonság **GRETA GARBO**
az ünnepezt művésznőnek hangos és beszélő nagy filmje!

ROMÁNC

6.20. 5.10. 4.—. 2.50. 1.10 Ké belépti díjjal

Pénteken, szombaton és vasárnap
január 13-án, 14-én és 15-én
legújabb „U F A” sláger

Feleségem a szélhámos

Fősz.: Nagy Kató, H. Rühmann

BÚTOR

GYÁRI LERAKAT

AGÁRDY-nál Levice, Szepessy u. 10.

Hálók, ebédlők, úriszobák,

konyhák, iroda berendezések, hajlított bútorok és

LAKÁSBERENDEZÉS

Nagy készlet, kiváló minőség, jótállás mellett, eredeti gyári árak. - Kedvező fizetési feltétel.

ZONGORÁK
és
PIANINÓK
elsősorú kivitelben
Vezérképviselet:
VAZSÁNSZKY OTTÓ, Nitra

Az én legnagyobb örömem.

Csak neki köszönhetem a szép kelengyét. Kérjen prospektust.

Előnyös fizetési feltételek!

Sokat takarít meg, ha a kerékpárt már most az idény előtt adja javításba, szakszerű javító és zománczó műhelyembe!

GRAMAFONOK és lemezek legújabb slágerek

Vadászfegyverek és vadászati cikkek

NAGY VÁLASZTÉKBAN!

BAROSKA J. Levice

Telefon 130

mechanikus, puskaműves

Kálnai u. 3

Legkellemesebb- és legolcsóbb szórakozást a **FARSANGBAN** csak a

RADIO

nyújthat. Kevés pénzért — **SOK ÖRÖM!**

Előnyös részletfizetési feltételek!!
A villamos hálózati radiokészülékek a jövő, amelyek pár perc alatt bárhol bekapcsolhatók. Vételkötelezettség nélkül bemutatjuk. Tekintse meg raktárunkat

**TUNGSRAM
STANDARD
TELEFUNKEN
PHILIPS**

RADIO

készülékekben, minden igénynek megfelelő kivitelben. — Villamos vasalók, termoforok, főzőedények és forralók. Villamos zseblámpák és elemek. — 150—220 voltos izzólámpák. — Korsolyák, ródlik, skik s egyéb sport és fényképészeti cikkek. — Gramofonok.

RADIO CENTRAL - KERN TESTVÉREK

áruházában Léván.

Telefon szám: 14.

Alapított 1881.

Legrégibb szaküzlet! Legnagyobb tapasztalat!